

Drage učenke in učenci 8. b!

Komaj smo prav začeli z DKE, že smo menjali oblast – sedaj pa še ta velika preizkušnja uspešnosti delovanja demokratične države. Upam, da sedaj bolj kot kdajkoli spremljate poročanje medijev (to bo petkova tema) in se v krogu družine pogovarjate o aktualnem dogajanju v zvezi s koronavirusom.

Biti aktivni državljani pomeni tudi to ...

Za začetek pa malo ponovimo, da nam temeljni pojmi ne »uidejo«:

V zvezku pripravi preglednico in pod dva temeljna pojma vpiši imena/kratice strank.
KOALICIJA OPOZICIJA

SMC SD LMŠ Levica SAB DeSUS SNS SDS NSi
Rešitve poiščite pri starših, na spletu. Jaz jih posredujem za petkovo uro.

Sedaj pa nova snov, kar nekaj razlage, ki je ni v SDZ:

Meje demokracije

Ali lahko demokratično izvoljeni politiki sprejmejo kakršnekoli odločitve? Gotovo ne. Kaj bi se npr. zgodilo, če bi DZ z večino glasov sprejel sklep, ki bi določal, da je treba vse begunce, ki se zatečejo v našo državo, nemudoma izgnati ali zapreti? Tako odločitev bi morali preklicati, ker bi bile z njo kršene človekove pravice beguncev. Preklic sklepa bi zahtevalo Ustavno sodišče, kajti v Ustavi RS piše, da v Sloveniji spoštujemo človekove pravice. (Ustava je najvišji pravni akt države in vsi zakoni morajo biti v skladu z njo.) Preklic takšnega sklepa bi zahtevalo tudi Evropsko sodišče za človekove pravice.

Tudi v demokratični družbi se dogajajo stvari, ki jih državljani obsojajo. Skupine politikov in gospodarstvenikov si včasih prilastijo moč in koristi, ki jih ne bi smele imeti. Npr. korupcija. Kaj je korupcija (iz latinsko corruptus - pokvarjen)? Po najenostavnejši razlagi gre za vsako kršitev dolžnega ravnanja z namenom pridobiti korist zase ali za drugega. Ker tako ravnanje ni pravilno, moramo tudi aktivni državljani ves čas spremljati delovanje tistih, ki smo jih izvolili.

Aktivno državljanstvo

Državljan ne smejo vseh odločitev prepustiti politikom, zato je dobro, da se za politično dogajanje zanimajo, ga spremljajo in čim bolj pogosto izražajo stališča. Če jih politiki ne upoštevajo, lahko državljani izpeljejo mirne državljanske akcije, s katerimi prisilijo politike, da ponovno premislijo svoje odločitve in jih morebiti spremenijo.

Če so državljani močno nezadovoljni z delovanjem politikov, imajo pravico, da organizirajo demonstracije, na katerih glasno in z napisi na plakatih izrazijo svoje nasprotovanje. Navadno se zberejo na ulicah in trgih pred stavbami, v katerih delujejo politične ustanove, tako da jih politiki lahko slišijo in vidijo. Seveda pa o demonstracijah poročajo tudi mediji.

Organizator mora demonstracije policiji prijaviti, sporočiti, kdaj bodo potekale in kje, da lahko policija preusmeri promet in skrbi za red. Udeleženci demonstracij ne smejo biti nasilni in ne smejo povzročati škode, uničevati javne ali zasebne lastnine.

Delo v DZ, str. 24 do 26.

Preberi razlago v rjavem okvirju.

3. nal.: Če bi imel možnost, kaj bi spremenil v svojem ožjem okolju, lokalni skupnosti? Npr. postavil manjši športni objekt na Izlakah.

Torej:

- kaj bi izboljšal,
- kako se boš tega lotil, pridobil somišljenike (oglasna deska, splet in druga omrežja, sestanek, od ust do ust ...),
- kako si boste razdelili delo, da boste izpeljali zastavljeni cilj.

Preberi razlago na str. 25 zgoraj (podčrtaj pomembno) in reši 4. nal. (pri a) samo ustrezno podčrtaš).

Preberi razlago na str. 25 spodaj (podčrtaj pomembno).

Na str. 26 izberi vsaj Pojekt Botrstvo (tisti, ki hočete več, tudi »Še zadnjič«) in s pomočjo spleta reši 5. nal. Npr. Kako deluje Botrstvo? Kateri znani Slovenci so donirali in na licitaciji dosegli lep znesek, ki je šel za otroke, ki jim starši ne morejo omogočiti treningov, opreme?

Nal. 6 je za bolj za učence, ki jih še posebej zanimajo krivice v sodobni družbi – Si že slišal za gibanje #metoo? Poišči podatke o tem, pogovori se s starši in v nekaj povedih zapiši svoje mnenje, stališče, zadnjo uspelo posledico (Weinstein) tega gibanja.

Dekleta in fantje 8. b!

Zdi se, da sem vam dala res veliko dela. Želela bi, da rešeno3. in 5. nal. fotografirate (ali natipkate) in mi pošljete na petra.klenovsek@osik.si

Tisti, ki boste raziskali o temi 6. nal., pa seveda tudi!

Uspešno na delo!